

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่สอนหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต (พ.บ.) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประเภทการสำรวจ (Survey Studies) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเอง พร้อมทั้งเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอน และศึกษาความต้องการเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาอาจารย์ในด้านการจัดการเรียนการสอน ของอาจารย์ที่สอนหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต (พ.บ.) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คื ออาจารย์ทุกคนที่สอนหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต (พ.บ.) ในระดับชั้นปรีคลินิก และชั้นคลินิก ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร รวมทั้งศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิกทั้ง 5 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไปได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการสอนนิสิตแพทย์ หน่วยงานที่สังกัด และประสบการณ์การเข้าร่วมอบรม จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความต้องการพัฒนาด้านการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการสอน	จำนวน 2 ข้อ
2. ด้านการผลิตและใช้สื่อการสอน	จำนวน 2 ข้อ
3. ด้านเทคนิคการสอน	จำนวน 9 ข้อ
4. ด้านการวัดและประเมินผล	จำนวน 8 ข้อ

รวม **จำนวน 21 ข้อ**
ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาอาจารย์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านรูปแบบ	จำนวน 1 ข้อ
2. ด้านระยะเวลาต่อเนื่อง	จำนวน 3 ข้อ
3. ด้านสถานที่	จำนวน 3 ข้อ

รวม **จำนวน 7 ข้อ**

ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาตรวจให้คะแนนดังนี้

1. ให้คะแนน 1 คะแนน	เมื่อตอบ	น้อยที่สุด
2. ให้คะแนน 2 คะแนน	เมื่อตอบ	น้อย
3. ให้คะแนน 3 คะแนน	เมื่อตอบ	ปานกลาง
4. ให้คะแนน 4 คะแนน	เมื่อตอบ	มาก
5. ให้คะแนน 5 คะแนน	เมื่อตอบ	มากที่สุด

โดยมีการแปลความหมายระดับตามเกณฑ์ ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49	แสดงว่ามีความต้องการพัฒนาตนเองในระดับ
น้อยที่สุด
2. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49	แสดงว่ามีความต้องการพัฒนาตนเองในระดับ
น้อย
3. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49	แสดงว่ามีความต้องการพัฒนาตนเองในระดับ
ปานกลาง
4. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49	แสดงว่ามีความต้องการพัฒนาตนเองในระดับ
มาก
5. ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00	แสดงว่ามีความต้องการพัฒนาตนเองในระดับ
มากที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ หรือความคิดเห็นอื่นๆ

2. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม อาจารย์ที่สอนหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต (พ.บ.) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมีการดำเนินการ ตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าตำรา ทฤษฎี เอกสารทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพัฒนาตนเอง เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

2.3 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสร็จแล้ว ไปปรึกษาและขอความคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

โดยมีการดำเนินการ ตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ รวมทั้งพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ ไว้ดังนี้

+1 หมายถึงแน่ใจว่าแบบสอบถามสามารถวัดตามวัตถุประสงค์ข้อนั้นได้

0 หมายถึงไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามสามารถวัดตามวัตถุประสงค์ข้อนั้นได้

- 1 หมายถึงแน่ใจว่าแบบสอบถามไม่สามารถวัดตามวัตถุประสงค์ข้อนั้นได้

โดยคำถามที่ใช้จะต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5

จึงถือว่าวัดได้สอดคล้อง

3.2 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ เช่น คณะสหเวชศาสตร์ เนื่องจากมีลักษณะของการเรียนการสอนคล้ายคลึงกับคณะแพทยศาสตร์ และแพทย์ในโรงพยาบาลชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์พิเศษ จำนวน 30 คน

3.3 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือแนะนำตัว และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิกทั้ง 5 แห่ง เพื่อประกอบการขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กับผู้ประสานงานประจำศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิกทั้ง 5 แห่ง เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมแบบสอบถามและนำมาตรวจทานความครบถ้วนของข้อมูลด้วย

ตนเอง

4. นำผลการเก็บรวบรวมข้อมูลไปวิเคราะห์ผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยแยกตามเครื่องมือวิจัยดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนทั้ง 4 ประเด็น คือ ด้านการวางแผนการสอน ด้านการผลิตและใช้สื่อการสอน ด้านเทคนิคการสอนและด้านการวัดและประเมินผล

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาอาจารย์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านรูปแบบ, ด้านระยะเวลา และด้านสถานที่

ซึ่งแบบสอบถามส่วนที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนทั้ง 4 ประเด็น และความต้องการเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาอาจารย์ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation) แล้วเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนทั้ง 4 ประเด็น ของอาจารย์โดยการวิเคราะห์หาค่า t-test และความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว ANOVA (One way Analysis of Variance: ONE WAY-ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย แล้วจึงทำการทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05 เปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe's) ต่อไป